

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

КАРАР

«01» 12 2020 ел

Яр Чаллы

№ 4634

«2021-2023 елларга Тукай муниципаль районы территориясендә террорчылыкны һәм экстремизмы профилактикалау буенча ярдәмче программа»ны раслау турында

«Террорчылыкка каршы тору турында» 2006 елның 6 мартандагы 35-ФЗ номерлы Федеरаль закон, «Террорчылыкка каршы тору чарапары туринда» 2006 елның 15 февралендәге 116 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указы нигезендә, Россия Федерациясе Президентының 2018 елның 28 декабрендәге Пр-2665 номерлы боерыгы белән раслаган 2019-2023 елларга Россия Федерациясендә террорчылык идеологиясенә каршы тору комплекслы планына таянып, һәм «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш буенча профилактик эшчәнлекне көчәйтү, шулай ук район территориясендә террорчылык һәм экстремизм күренешләре нәтиҗәләрен минимальләштерү һәм (яисә) юкка чыгару, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары туринда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы, Тукай муниципаль районы Уставы нигезендә

КАРАР БИРӘ:

1. 2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремизмы профилактикалау муниципаль ярдәмче программын 1 күшымта нигезендә расларга.

2. «2018-2020 елларга Тукай муниципаль районы территориясендә экстремизмы һәм террорчылыкны профилактикалау буенча ярдәмче программаны раслау туринда» Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 28 февралендәге 606 номерлы каары 2021 елның 1 январеннан үз көчен югалта дип танырга.

3. Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты бүлекләре һәм жирле үзидарә органнары житәкчеләренә ярдәмче программа чарапарын башкару буенча оештыру-гамәли чарапарны тормышка ашыруны тәэмин итәргә.

4. Тукай муниципаль районының финанс-бюджет палатасына бюджет

формалаштырганда, ярдәмче программаны гамәлгә ашыру срокларын исәпкә алыш, ярдәмче программа чарапарын гамәлгә ашыруга район бюджеты акчалары хисабына финанс чарапары бүлеп бирүне күздә тотарга тәкъдим итәргә.

5. Элеге каарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.

6. Әлеге карап үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Башкарма комитет Ҙитәкчесе

А.Р. Хәбібуллин

Тукай муниципаль районны Башкарма
комитетының 2020 елның 01.
12 4634 номерлы
каратына күштүмтә

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремизмы профилактикалау» муниципаль ярдәмче программы

1. Муниципаль ярдәмче программа паспорты

1. Ярдәмче программаның исеме	«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремизмы профилактикалау» муниципаль ярдәмче программы
2. Ярдәмче программаны эшләү нигезе	«Террорчылыкка каршы тору турында» 2006 елның 6 мартандагы 35-ФЗ номерлы Федераль закон, «Террорчылыкка каршы тору чарагаралар турында» Россия Федерациясе Президентының 2006 елның 15 февралендәге 116 номерлы Указы, «Экстремизм эшчәнлегенә каршы тору турында» 2002 елның 25 июлендәге 114-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 2018 елның 28 декабрендәге Пр-2665 номерлы боерыгы белән раслаган «2019-2023 елларга Россия Федерациясенә террорчылык идеологиясенә каршы тору комплекслы планы»
3. Ярдәмче программа координаторы	Тукай муниципаль районаны Башкарма комитеты
4. Ярдәмче программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында террорчылыкка каршы комиссия (алга таба – Комиссия)
5. Ярдәмче программаның төп максатлары	Тукай муниципаль районында дәүләт милли сәясәтен юнәлешләре буенча тормышка ашыру: <ul style="list-style-type: none"> - Тукай муниципаль районаны территориясенә яшәүче гражданнарның тормышын һәм тынычлыгын, аларның экстремизмга һәм террорчылыкка каршы тору нигезендә законлы хокукларын һәм мәнфәгатыләрен яклау дәрәҗәсен күтәрү, экстремизм һәм террорчылык күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү; - этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны саклау; - гомумирсия гражданлык тәңгәллеген нығыту; - мигрантларны уңышлы социомәдәни җайлыштыру һәм

	<p>интеграцияләү;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы территорииясендә яшәүче гражданнар тормышын террорчылык һәм экстремизм актларыннан саклау максатында террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау
6. Ярдәмче программаның төп бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - Башка милләт һәм дини конфессияләр вәкилләренә карата экстремизм күренешләрен һәм тискәре мөнәсәбәтне киметү; - күпмилләтле Россия жәмгыяте, мәдәни үзән, кеше хокукларын һәм иреген саклау принциплары нигезендә башка милләт, дини конфессия кешеләренә карата толерант караш пропагандалау һәм формалаштыру; - яшьләр арасында толерантлык һәм этникара культура формалаштыру, агрессив тәртипне профилактикалау; - террорчылыкка һәм экстремизмга каршы тору мәсьәләләре буенча Тукай муниципаль районы халкына үз вакытында һәм объектив мәгълүмат бирү - балалар һәм яшьләр арасында экстремистик характердагы гамәлләр кылуга кiterә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерүгә юнәлдерелгән тәрбия эшен оештыру
7. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2021-2023 еллар
8. Ярдәмче программаны башкаручылар	Комиссия әгъзалары, «Мәгариф идарәсе» МКУ, район яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, район мәдәният идарәсе бүлеге, дини һәм ижтимагый оешмалар
9. Ярдәмче программаны финанслау чыганаклары	<p>2021-2023 елларга ярдәмче программаны үз эченә алган «2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында милли сәясәтне гамәлгә ашыру» программының финанслауның гомуми күләме 513 мең сум тәшкىл итәчәк, шул исәптән:</p> <p>2021 елда -165 мең сум;</p> <p>2022 елда - 171 мең сум;</p> <p>2023 елда - 177 мең сум.</p> <p>Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына бюджет проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш. Республика, федераль бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаклардан средсволар ел саен төzelә торган шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә билгеләнәчәк</p>

	<p>Әлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру белән бәйле чараларны финанслау тиешле финанс елына Тукай муниципаль районы бюджетында расланган ассигнованиеләр чикләрендә гамәлгә ашырыла. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыругаtotылган средстволар күләме район бюджеты мөмкинлекләреннән, инфляция процессларыннан һәм Тукай муниципаль районы территориясендәге икътисадый хәлдән чыгып аныкланырга һәм төзәтмәләр кертелергә мөмкин</p>
10. Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән соңғы нәтиҗәләре	<p>Ярдәмче программаны тормышка ашыруның йомгаклау нәтиҗәләре:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тукай муниципаль районы территориясендә террорчылыкны һәм экстремизмы, ксенофобияне, милли һәм раса түземсезлеген профилактикалау, этник дискrimинациягә каршы тору буенча жирле үзидарә органнарының эш формаларын һәм ысуулларын камилләштерү; - укучылар арасында интернационализм, татулык, милли һәм дини түземлелек культурасын үстерү; - террорчылык һәм экстремизм күренешләренең барлык фактларына түземсезлек формалаштыру; - башка этник һәм дини берләшмәләр вәкилләренә толерант караш формалаштыру; - яшьләр даирәсендә этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын нығыту һәм үстерү; - Тукай муниципаль районы территориясендә толерантлык, гражданлык теләктәшлеге, башка культураларга карата хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен, шул исәптән муниципаль массакүләм мәгълүмат чаралары аша, бердәм мәгълүмати киңлек булдыру
11. Ярдәмче программаның үтәлешен контролльдә тотуны оештыру системасы	<p>Комиссия квартал саен һәм һәр ел нәтиҗәләре буенча ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны контролльдә тота. Социаль-икътисадый ситуацияне исәпкә алып, ярдәмче программа чараларын төгәлләштерү буенча билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр кертә</p>

ЯРДЭМЧЕ ПРОГРАММА ХЭЛ ИТУГЭ ЮНЭЛДЕРЕЛГЭН ПРОБЛЕМАНЫЦ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

Ярдэмче программа ижтимагый-сэяси көчлөрне, милли-мэдэни, мэдэни һөм дини оешмаларны берлэштерү һөм гражданнаар иминлеге буенча максатчан, эзлекле эш принципларын гамэлгэ ашыруныц мөhim юнэлеше булып тора. Төбэкнең генэ түгел, тулаем илнең дэ куркынычсызлыгына турыдан-туры куркыныч тудыра торган жэмгияттэгэ социаль киеренкелек, дэвам итүчэ этникара һөм конфессияара конфликтлар, сепаратизм һөм милли экстремизм үсү шартларында толерант аң һөм тэртип, диннэргэ тигез караш һөм тынычлыкка омтылу юнэлешен формалаштыру, экстремизмынц төрле төрлөрен профилактикалау хэзэрge көндө аеруча актуаль. Бу күренешлэр соңгы формаларында террорчылыкта чагылыш таба, ул, үз чиратында, жэмгияттэ деструктив процессларны көчэйтэ.

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районында террорчылыкны һөм экстремизмы профилактикалау» муниципаль ярдэмче программынц эшлэү һөм кабул итү шулай ук террорчылыкка һөм экстремизмга карши тору өлкэсендэ жирле үзидарэ органнарынц көчлөрен алга таба берлэштерү, аларныц эшчөнлеген координациялэү дэрэжэсэн күтэрю һөм террорчылыкка һөм экстремизмга карши нэтижэле чарапалар өзерлэү һөм гамэлгэ ашыру, террорчылык янауларына карши көчлөрнөң һөм чарапарынц өзерлеген тээмин итү, террорчылык күренешлэрнөң нэтижэлэрөн минимальлэштерү һөм бетерү, террорчылык һөм экстремизмы профилактикалауга комплекслы якын килүне гамэлгэ ашыру, террорчылык һөм экстремизм күренешлэрө барлыкка килүгэ китерэ торган шартларынц һөм факторларынц тискэрэ йогынтысын ачыклау һөм киметү зарурлыгына бэйле.

Тукай муниципаль районында миллэтара мөнэсэбэтлэрнөң торышы тотрыкли, төрле этник төркемнөр һөм конфессиялэр вэкиллэрнөң үзара тыныч бэйлэншэх һөм хэмэттэшлэгэ белэн харakterлана. Районда үзара хөрмөткэ һөм ышанычка нигезлэнгэн миллэтара һөм конфессияара мөнэсэбэтлэр прогрессив тенденциялэр рэвешендэ ныгытылды һөм ижтимагий этномэдэни берлэшмэлэр һөм гражданлык жэмгиятенең башка институтлары белэн хэмэттэшлектэ муниципаль хакимият органнарынц аерым кайгыртучалыгы предметы булып тора.

Тукай муниципаль района 23 авыл жирлеген берлэштерэ, алар территорииясендэ 88 торак пункт бар, 42511 кеше яши. Милли состав: татарлар – 71%, руслар – 24,2%, башка миллэт вэкиллэр – 4,8%. Районда миллэтара мөнэсэбэтлэр тотрыкли.

2020 елныц 1 маена районда 64 дини оешма эшли:

- шуларныц 59ы Татарстан Республикасы мөселманнары Диния нэзарэте юрисдикциясендэ, 2 оешма төзелеш стадиясендэ;
- Казан епархиясе карамагында 7 православие чиркэве, 3 төзелеп килүче православие чиркэве, 3 гыйбадэт йорты, 1 гыйбадэт бүлмэс бар.

Нэкъ менэ шуңа күрэ өлгө өлкэдэ дэүлээт сэясэтенең төп бурычларыннан берсэ - Татарстан Республикасында һөм муниципаль районда террорчылык янауларын кисэти һөм булдырмау буенча заманча эш системасы булдыру.

Тәжрибә күрсәткәнчә, террорчылык һәм экстремизм янауларыннан муниципаль район халкы һәм территориясе иминлеген тәэмин итү буенча эшләр, террорчылыкка каршы юнәлештәге өйрәнүләр һәм тренировкалар үткәрү, вазыйфаи затларның һәм белгечләрнең квалификациясе, шулай ук террорчылыкны һәм экстремизмын кисәтү буенча халыкның әш-гамәлләре нәтиҗәлелеге җитәрлек дәрәҗәдә түгел.

Хәзерге вакытта террорчылыкны һәм экстремизмын профилактикалау мәсьәләләрендә Татарстан Республикасы дәүләт сәясәтенең максаты булып террорчылык актларын һәм экстремистлык күренешләрен кисәтү һәм булдырмауга юнәлдерелгән чаралар комплексын гамәлгә ашыру хисабына террорчылык янауларыннан халыкның һәм территориянең гарантияле куркынычсызлыгы дәрәҗәсенә ирешү тора.

Экстремизм идеологиясен тарату ресурс ярдәмен һәм террорчылык оешмалары сафларына яңа әгъзалар килүен тәэмин итә. Террорчылык янавын киметү бурычы экстремизм идеологиясе тарапуга актив каршы тору белән турыдан-туры бәйле. Аның йогынтысының төп максаты булып, гражданнар тәңгәллеге һәм хокук аны күзлегеннән караганда, ин йомшак һәм тотрыксыз мохит буларак яшүсмерләр һәм яшьләр тора.

Экстремизмга, террорчылыкка, хокук бозулар кылуга этәрүче сәбәпләрне һәм шартларны кисәтүгә, ачыклауга, юк итүгә юнәлдерелгән чараларга системалы якын килү районда социаль-икътисадый хәлне яхшыртуның ин мөһим шартларыннан берсе булып тора. Мондый алымны гамәлгә ашыру өчен, террорчылыкны, экстремизмын профилактикалау һәм жәмәгать тәртибен саклау буенча халыкның ирекле формированиеләре эшчәnlеге өчен шартлар тудыру буенча муниципаль ярдәмче программа кирәк, ул хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә жирле үзидарә һәм башка субъектларның потенциалын максималь файдалануны күздә тотачак.

Ярдәмче программа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү өчен ачык документ булып тора.

1. Ярдәмче программаның төп максаты һәм бурычлары

Программаның максаты булып Тукай муниципаль районы территориясендә яшәүче гражданнарың тормышын һәм тынычлыгын, аларның экстремизмга һәм террорчылыкка каршы тору нигезендә законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау дәрәҗәсен күтәрү, экстремизм һәм террорчылык күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү тора.

Ярдәмче программаның төп бурычлары булып тора:

- 1) Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау;
- 2) Халыкның террорчылык һәм экстремизм идеологиясе күренешләренә түзәмсезлек атмосферасын булдыруга юнәлтелгән жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру;
- 3) Яшьләр даирәсендә толерантлык һәм этникара культура формалаштыру,

агрессив тәртипне профилактикалау;

4) Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы тору мәсьәләләре буенча Тукай муниципаль районы халкына мәгълүмат бирү;

5) Хокук саклау органнарына әлеге категориядәге хокук бозуларны һәм жинаятыләрне ачыклауда, шулай ук аларның нәтижәләрен бетерүдә ярдәм итү;

6) Башка милләт һәм дини конфессия кешеләренә карата толерант мөнәсәбәт пропагандалау;

7) Балалар һәм яшьләр арасында экстремизм характеристындагы гамәлләр қылуга китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерүгә юнәлдерелгән тәрбия эшен оештыру.

2. Программа чаралары

Ярдәмче программа түбәндәге принципларга таянып гамәлгә ашырыла:

1) Экстремизм һәм террорчылык күренешләренә каршы тору һәм профилактикалау өлкәсендә актив мәгълүмати сәясәт принцибы. Күп гасырлык мәдәни-тарихи мираска һәм Татарстан Республикасы күпконфессияле һәм күпмилләтле жәмғыятенең мәдәни интеграциясенең үңай тәҗрибәсенә таянып, «Мин - Россия гражданины» позитив гражданлык идеологиясен пропагандалау;

2) Социаль ярдәм принцибы – конструктив ижтимагый инициативаларга таяну, ярдәмче программа максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыру өчен халыкның социаль актив өлешен жәлеп итү;

3) Экстремизм һәм террорчылык күренешләренә актив каршы тору һәм профилактика принцибы. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру актив сәясәте янау чыганакларын үз вакытында, төгәл ачыклауга һәм аларга алдан каршылык күрсәтүгә юнәлтелгән;

4) Килештерелгән идарә принцибы – комплекслык, ведомствоара координацияләү һәм ярдәмче программаның максат һәм бурычларына ирешү дәрәҗәсенә дайми контролль;

5) Чынбарлык принцибы – «кире элемтә»дән файдалану, ярдәмче программаның максат һәм бурычларын гамәлгә ашыруга мониторинг ясау.

3. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру чорына барлыгы 513 мең сум планлаштырылган, шул исәптән ярдәмче программаны гамәлгә ашыру еллары буенча:

2021 елда – 165 мең сум;

2012 елда – 171 мең сум;

2023 елда – 177 мең сум.

Әлеге ярдәмче программаны тормышка ашыру белән бәйле чараларны финанслау тиешле финанс елына Тукай муниципаль районы бюджетында расланган ассигнованиеләр чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруга тотылган средстволар күләме район

бюджеты мөмкинлекләреннән, инфляция процессларыннан һәм Тукай муниципаль районы территорииясендәге икътисадый хәлдән чыгып аныкланырга һәм төзәтмәләр кертелергә мөмкин.

4. Ярдәмче программаны тормышка ашыру механизмы

Террорчылыкны һәм экстремизмы профилактикалау эшчәнлеге Тукай муниципаль районында террорчылыкка каршы комиссия тарафыннан координацияләнә. Террорчылыкка каршы комиссия тарафыннан кабул ителгән карарлар Тукай муниципаль районы предприятиеләре, учреждениеләре һәм оешмалары житәкчеләре тарафыннан мәжбүри үтәлергә тиеш. Террорчылыкка каршы комиссия эшендә катнашу өчен суд органнары һәм прокуратура органнары вәкилләре аларның ризалыгы белән чакырыла ала.

Террорчылыкны һәм экстремизмы профилактикалау өлкәсендә террорчылыкка каршы комиссия вәкаләтләренә керә:

- террорчылыкны һәм экстремизмы профилактикалауның торышына комплекслы анализ үткәрү һәм алга таба профилактика субъектларына тәкъдимнәр әзерләү;

- террорчылыкны һәм экстремизмы профилактикалау буенча эш планнарын эшләү, аларның үтәлешен контрольдә тоту;

- Татарстан Республикасында террорчылыкка каршы комиссиягә профилактика эшчәнлегенең торышы турында мәгълүмат бирү, аның нәтиҗәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр керту;

- террорчылыкны һәм экстремизмын кисәтү, аларны қылуга этәрүче сәбәпләрне һәм шартларны бетерү мәсьәләләре буенча предприятие, оешма һәм учреждение житәкчеләрен тыңлауны оештыру;

Эшчәнлекне координацияләү:

- террорчылыкны һәм экстремизмын кисәтү, аны камилләштерү ҹараларын эшләү буенча;

- террорчылыкны һәм экстремизмы профилактикалау өлкәсендә норматив хокукый актлар әзерләү буенча;

- халық, иҗтимагый оешмалар һәм массакүләм мәгълүмат ҹаралары белән үзара аралашуны нығыту һәм тығыз хезмәттәшлекне җайга салу буенча.

5. Программаның нәтиҗәлелеген бәяләү

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү тиешле ел эчендә фактта ирешелгән күрсәткечләрне максатчан индикаторлар белән чагыштыру юлы белән башкарыла.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру түбәндәгеләрне тәэммин итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- Тукай районы территорииясендә террорчылык актлары қылу ихтималын киметү;

- террорчылыкны һәм экстремизмы профилактикалау муниципаль

системасының нәтижәлелеген арттыру;

- террорчылыкны һәм экстремизмын кисәту буенча эшчәнлекне оештыруга предприятиеләрне, учреждениеләрне, барлық милек формасындагы оешмаларны, шулай ук ижтимагый оешмаларны жәлеп итү;

- террорчылыкны һәм экстремизмы профилактикалауны норматив хокукый җайга салуны алга таба үстерү;

- Түкай муниципаль районы территориясендә куркынычсызлыкны тәэмин итү буенча муниципаль органнар һәм ижтимагый оешмалар эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итүне яхшырту;

- халыкның хокук саклау органнарына ышаныч дәрәжәсен арттыру.